

ARNHEMSE COURANT

WOENSDAG 26 APRIL.

De prijs deser Courant, die geregeld vijfmaal in de week wordt uitgegeven, en wel op Zondag, Dinsdag, Woensdag, Donderdag en Zaterdag, is f. 5. in de drie maanden.

De prijs der Advertentien is, van een tot vijf regels f. 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen tegelreke, voor elke plaatsing.

Buitenlandsche berichten.

ZWITSERLAND.

Moris, 23 april. Gisteren avond tusschen 9 en 10 uur, kwam hier een zeker aantal leden van het „Jonge Zwitserland“ aan, welke in de drukkerij van de *Simplon-Zeitung* inbraken, en de persen, al het materieel, en het papier, dat tot het drukken van dit dagblad dient, vernielden. Het schijnt, dat een bijblad deser courant, waarin zij over eene vergadering van leden van het „Jonge Zwitserland“ berigt geeft, tot deze gewelddadigheid aanleiding heeft gegeven. Intusschen ging alles zonder tegenstand te werk. Alle personen van het huis, waarin de drukkerij zich bevond, werden ontzien, en alleen het materieel der courant verwoest. Overigens is het in Moriz volkomen rustig.

DUITSCHLAND.

Leipzig, 27 april. Veel opzien maakt hier eene criminele procedure, welke onlangs voor de tweede maal hier beslist werd. Drie personen waren door de hofrassen en gerechtsdienaren gevangen genomen en overgeleverd als verdacht van inbraak en diefstal in eene woning van het Saksische Erzgebirgje gebleed te hebben. Zij werden overtuigd, zonder gerechtelijk bekend te hebben, dat zij de misdaad hadden begaan, en hunne verontschuldiging, dat zij slechts door de grootste misstandingen, welke zij van de hofrassen ter bekentenis hadden moeten verdueren, tot deze opgave gedwongen waren geworden, werd in den wind geslagen, daar de getuigen gedeeltelijk bezwoeren, gedeeltelijk op hunnen ambtseid verzekerden, dat de bekentenis vrijwillig en zonder dwang was afgelegd. De beschuldigten werden, op grond hunner buiten gerechtelijke bekentenis, naar de beëdigde verklaringen der getuigen, tot levenslange tuchthuisstraf van den zwaarsten graad veroordeeld. Dit vonnis heeft het ook in tweede instantie, en den 17den mei 1841 werden de veroordeelden in het tuchthuis te Waldheim overgebracht. Een jaar later ontstond eene andere criminele procedure tegen eene groep van rooversbende, onder welke er drie waren, waarvan het bleek, dat niet de minste twijfel meer overbleef, of zij hadden werkelijk de inbraak en diefstal gepleegd, welke de anderen veroordeeld waren en de straf reeds droegen. Ten gevolge deser uitkomst werd de eerste procedure door de derde rechtbank herzien, en hier bleek nu de volkomen onschuld der reeds gestraften, welke aan den onbevoordeelden register ook het volkomen bewijs leverden, dat zij, tijdens het plegen der misdaad, zich op eene geheel andere plaats dan de pastorie bevonden. Bij het laatste herzien vonnis zijn nu de drie personen van alle vermoedens vrijgesproken en in vrijheid gesteld, nadat zij drie jaren in de gevangenis de hardste tuchthuisstraf hebben ondergaan. De gendarmes worden nu geregelijk vervolgd. Met hooge verwachting met men het oordeel over hen te gemeet, die door de meest voorkomende handelingen en meenedige verklaringen de veroordeeling van onschuldigen en hunne overtuiging naar het tuchthuis bewerkt hebben, te meer moet het bij de eerste instructie vele onwettigheden moeten zijn geconstateerd. Daartoe behoort, namelijk, dat de veroordeelden berekenmatig met ketens beladen zijn geweest, en door den ijzeren staaf, welke de handen en voeten verbond, bijna van de alle-mogelijkheid om te stappen beroofd werden. Van dit alles heeft trouwens in de akten der instructie niets gestaan; bij eene mondelijke en openbare resplicering zouden zulke mis-

bruiken voor het vonnis ter kennis der registers en van het publiek zijn gekomen. (Magd. Zeit.)

OOSTENRIJK.

Kladrau in Bohemen, 26 maart. Den 25sten maart werden de bewoners van Kladrau, om 3 uur in den morgen, door het geroep van brand uit den slaap gewekt. Binnen tien minuten hadden de vlammen vier door ruime plaatsen afgescheiden gebouwen aangegrepen. Het vuur verspreidde zich snel van dak tot dak, door den hevigen noord-oosten-wind voortgejaagd; het sprong links op de breede straat en de stormwind joeg de vlammen hoog over het hospitaal en de kerk, zoodat reeds verscheidene huizen aan het uiterste west-einde der stad begonnen te branden, voor de bewoners nog nauwlijks van het gevaar onderrikt waren. Na verloop van twee uren vonden de te hulp spallende bewoners der naburige plaatsen van 178 huizen nog slechts een dertigtal ongedeerd, maar ook zelfs deze in het uiterst gevaar. Behalve dat verscheidene personen half verbrand op het ziekbed liggen, vond ook een vader van vier kinderen, die uit het dorp Holatzried ter redding was toe gesnel, onder de instortende balken van een huis den dood; een tweede werd zwaar gewond. Bijna tweehonderd families zagen zich in den avond van dezen dag van huisvesting beroofd; vrouwen, kinderen, en zieken lagen onder den blooten hemel bij de gereidde overblijfsels hunner bezittingen. De stad vertoont niets dan eene puinhoop. (Oest. bl.)

PRUISSEN.

Van den Rijn, 24 april. Het schijnt zich meer en meer te bevestigen, dat de Prussische regering, sedert het verbod der *Rheinische Zeitung*, de buitenland-sche dagbladen aan een strenger toezigt onderwerpt, en reeds meermalen gelegenheid vond bij buitenland-sche hoven reclames te doen. Dit geschiedde vooral in den laatsten tijd bij Baden. Het is werkelijk opvallend, hoe streng sedert het begin dezer maand de censuur is, en er gaat geen dag voorbij, dat er niet een aantal artikels wordt doorgehaald. Deze dagen kon zelfs van het *Mannheimer Journal* slechts de bijlage worden uitgegeven, daar het hoofdblad bijna geheel nieuw moest worden gezet, en een nummer der *Abendzeitung* werd in de koffijhuizen te Mannheim weggenomen, dewijl de redactie een zeer belangrijk artikel uit Oeffersheim zonder censuur had opgenomen, hetgeen toch, naar ik onlangs van wel onderrigte personen uit Mannheim hoorde, bijna dagelijks geschiedt, en natuurlijk den censor misnoegd moet maken.

Het berigt, dat een groot aantal hooge, Duitse adellijken, een kapitaal door actien hebben bijeen-gebracht, om in Texas aanzienlijke landerijen aan te koop, is volkomen gegrond. Vier en twintig vorsten en hooge adellijken, onder welken, onder anderen, de hertog van Nassau, de prins van Leiningen, enz., hebben zich vereenigd, en dit plan reeds gedeeltelijk ten uitvoer gebracht. De beide gevolmagtigden, welke den koop met den president der republiek Texas hebben gesloten, zijn reeds op de terugreis naar Europa. Wanneer de eerste proeve eenen gunstigen uitslag oplevert, dan zal het ontwerp op veel grooteren voet worden doorgezet. (Mannh. J.)

ENGELAND.

Londen, 22 april. De vrees voor het leven des hertogs van Sussex is niet ijdel geweest; hoogstdezelve is gisteren middag overleden. Z. K. H. was den 27sten januari 1773 geboren en had dus zijn 70ste jaar voltooid. Hij wordt algemeen betreurd, want hij was buitengewoon bij het volk gezien; men mag wel zeggen, dat hij, van al de zonen van George III, na

den hertog van York, het meest populair was en een dergenen, die de meest grondige kennis behat. Gedurende meer dan veertig jaren was hij de verlichte beschermmer en voorstander van alle instellingen, ten behoeve der menscheit en tot verbetering van de beschaving. Hij had eerst te Göttingen, daarna te Wina gelegenheid tot uitbreiding zijner kundigheden, en heeft veel gedaan voor den bloei der wetenschappen en der kunsten hier te lande. Hij was de partij der whigs toegedaan, en grootmeester van de orde der vrijmetselaren. De hertog huwde in 1793 te Rome met lady Augusta Murray, bij wie hij verscheidene kinderen had; deze verhouding werd echter door een geestelijk gerechtshof hier te lande van omlaafte verklaard, waartegen de hertog protesteerde; lady Augusta is in 1830 overleeden. De hertog van Sussex behoorde tot de vrienden van Fox en Sheridan, en had bij de tegenwoordige koningin, vooral onder het ministerie Melbourne, veel invloed. — Bij gelegenheid van den dood des hertogs zijn de dagbladen van rouwranden voorzien.

Er zijn nadere tijdingen wegens de gebeurtenissen op Hayti. De president Boyer had, met een gevolg van 52 personen, aan boord van een Engelsch schip de wijk genomen, en is den 19den maart reeds op Jamaica aangekomen. Het is inzonderheid de senator Dumaille, wiens tegenstand tot de volksbeweging had aanleiding gegeven, en die omstreeks 6000 man om zich vereenigd had, ten einde wraak te nemen over Boyer's geweldenarijen, daar deze menigweri Dumaille met de bajonet uit de vergadering van den senaat had doen werpen. Ten bewijze echter, dat hij door geene persoonlijke drifveren was geleid, had die senator bij den heer Beaugillard, sinds lang als den opvolger van den heer Boyer aangeduid, er op aangedrongen, het voorzitterschap te aanvaarden. Deze had dit nog in beraad gehouden.

Bij gelegenheid dat het ontworpen stoomschip het onderwerp der gesprekken uitmaakt, brengt een letterkundige in een tijdschrift eene zinsuede uit een oud werk te berde, door John Wilkins, bisschop van Chester, geschreven, die tijdens Cromwell en Karel II leefde, en toen reeds de mogelijkheid be-toogd heeft der vervaardiging van eene vliegende kar, die naar willekeur bestuurd zou kunnen worden.

Binnenlandsche berichten.

's Gravenhage, 24 april. Bij Zijner Majesteit besluit van 27 feb. 1843, no. 62, is eene speciale commissie ingesteld tot onderzoek van het ontwerp der werken voor de inundatie der Geldersche Vallei en de herstelling van de verlatene linie van defensie van de Grebbe; tot leden van welke commissie benoemd zijn de heeren: jhr. mr. H. M. A. J. van Asch van Wijck, staatsraad, lid van de Eerste Kamer; de kolonel J. G. van de Polder, directeur der eerste fortificatiedirectie; de inspecteur van den waterstaat A. Goedkoop, en Lagerweij, burgemeester van Woudenberg.

Heden morgen is de proefrid op den spoorweg van den station te Leiden, tot aan den Papenweg (nog een uur rijdens van hier) met het beste succes in 14 minuten volbragt. Deze dienst zal met 1° mei aanstaande voor het publiek worden geopend.

's Hertogenbosch, 22 april. Gisteren namiddag is alhier gerankelijk naar het tuchthuis overgebracht Arnoldus van der Meyden, te St. Hubert bij Grave woonachtig, aangeklaagd van poging tot kindermoord, hetzij als dader of medepligtige, op een pas geboren kind gepleegd. Naar men verneemt, moet het plegen deser afschuwelijke misdaad voor alsnog hoofdzakelijk

hierop neêrkomen: De moeder zou in de open lucht bevallen zijn, zonder eenige voorzorg, om het kind in het leven te behouden, genomen te hebben; onmiddellijk na de geboorte moet hetzelfde in eene nabijgelegen drooge sloot gelegd en met aarde overdekt zijn geworden. Een der buzen, dit begraven opgemerkt hebbende, kreeg kwaad vermoeden en begaf zich naar den burgemeester diert plaats. Badelyk werd onderzoek gedaan en het kind levend bevonden, gedoopt, verzorgd en onder bewaring gesteld. Omtrent de moeder is voor alsnog niets bekend. De justitie doet intusschen streng onderzoek.

VERVOLG van het Voorloopig Verslag van de centrale afdeeling van de Tweede Kamer omtrent de tweefjarige staatsbegroeting voor de jaren 1844 en 1845.

VI Hoofdst. Departement voor de zaken der hervormde kerk enz. 1ste afd. Men doet opmerken, dat de som voor bureau- en lokaal-behoefden in het 3de art. abusief is uitgetrokken op f 600, hetgeen zal moeten zijn f 600.

2de afd. Onder referentie aan de vroeger gemaakte algemeene aanmerking omtrent de toelagen, is hier nog bepaaldelijk de wensch geuit, dat het *alferum tantum* der predikanten zoude gebragt worden onder het art. van tractementen.

3de afd. Art 3. Men verlangt inlichtingen te bekomen omtrent de inrigting en het doel van het Israëlitisch seminarium, waarvoor thans f 15.500 en dus aanzienlijk meer dan in vorige jaren, wordt aangevraagd.

VII Hoofdst. Departement voor de zaken van de roomsch-katholieke eeredienst. 1ste afd. Ook met betrekking tot de toelagen, onder dit hoofdstuk voorkomende, gedraagt men zich aan de algemeene aanmerking hiervoren omtrent de toelagen in het midden gebragt.

Art. 1. Men acht regelmatig, dat het tractement van den directeur-generaal bij dit art. op f 8000 worde uitgetrokken en de f 1000 bijlag onder de toelagen als een afloopende post worde gebragt.

6de afd. Art. 1. Men wenscht der regering de vraag te onderwerpen, of er wel goede redenen zijn voor het behoud van al de hier uitgetrokken pensioenen? In het bijzonder verlangt men te vernemen, of er geen termen zijn, om van dit hoofdstuk weg te laten het pensioen van eenen persoon, die niet in regeringsbetrekking tot het departement heeft gestaan?

VIII Hoofdst. Departement van marine. Ten einde de begrooting van dit departement naar behooren te kunnen beoordeelen, wordt verlangd eene opgave van de tegenwoordige sterkte onzer zeemagt en van den voorhanden voorraad in de magazijnen; voorts eene opgave van de sterkte, waarop men voornemens is onze zeemagt te brengen, en van de vermeerdering, welke de voorraad der magazijnen daartoe zal vereischen; eindelijk eene korte beschouwing van de kosten van het uitrusten der vloot in tijd van gevaar en van die voor ieder jaar in tijd van oorlog. Men verlangt mitsdien te ontvangen eene opgave:

1°. Van het getal linesschepen, fregatten, mindere vaartuigen en stoomschepen, waarop men rekent, dat, in het belang van het rijk en van onze koloniën de marine moet worden gebragt, benevens van het aantal stakken en manschappen, dat tot wapening en tot bemanning derzelve zal worden vereischt;

2°. Van het aantal voorhanden bruikbare schepen, in staat om zee te bouwen, en van het getal en charter van die, welke mitsdien nog zullen moeten worden aangebouwd, om de vloot tot die sterkte te brengen, in no. I bedoeld, benevens de kosten, welke de jaarlijkse aanbouw derzelve en het onderhoud van reeds bestaande zal vorderen;

3°. Eene opgave van den voorraad der magazijnen in hoofdartikelen, als, van hout, ijzer en andere metalen, geschat, touwwerk, zeildoek en verdere benodigdheden, en de geldswaarde daarvan, met aanwijzing van het ontbrekende, en het geld, jaarlijks tot vermeerdering derzelve benodigd;

4°. Het aantal schepen, dat men zich voorstelt jaarlijks in dienst te houden, en de kosten daarvan, voor zoo verre die uit de begrooting hier te lande moeten worden bestreden;

5°. Verder een beknopt overzicht van hetgeen noodig geoordeeld zal worden om de Staten-Generaal in staat te stellen, zoo wel den toestand onzer voorhanden middelen te beoordeelen, als hetgeen gevorderd worden zal om het doel te bereiken, dat het gouvernement zich heeft voorgesteld.

De kennis van het opgegevene schijnt volstrekt noodkelyk om de begrooting te beoordeelen, althans wat het materieel en personeel betreft: zonder dat, zijn de opgegevene kosten slechts opgaven van globale uitgaven, waarvan het niet of de noodzakelykheid niet blijkt.

Ofschoon erkennende dat het opzet van dit hoofdstuk, over het geheel genomen, niet veel lager zal kunnen gesteld worden; hebben vele leden nogtans op nieuw bij deze gelegenheid ernstig aangedrongen, dat de regering moge voortgaan met het verminderen en bezuinigen der kosten van administratie en directie, ten einde met te meer kracht aan de verbetering en versterking onzer active zeemagt werkzaam te kunnen zijn; hiertoe heeft men wederom herhaald den wensch, reeds in vorige jaren meermaalen te kennen gegeven, dat tot de afschaffing van een of meerdere maritime etablissementen moge besloten worde. De meerderheid, hoezeer omtrent deze zaak geen stellig gevoelen willende voordragen, heeft nogtans verlangd te vernemen, welke overwegende redenen tegen eenige afschaffing aanwezig zijn.

Onder opmerking, dat de eenheid en vaste beginselen, zoo bij aanbouw, bemanning, wapening, enz. steeds aan onze marine ontbroken hebben, voegden sommige leden daarbij, dat het aan den tegenwoordigen directeur-generaal is voorbehouden, om die eenheid te herstellen en onze marine te brengen op de hoogte van den tijd.

1ste afd. Posten der administratie. Art. 1. Men verlangt de reden te kennen, waarom de directeur-generaal f 1000 meer geniet, dan in den regel aan dien post verbonden is. Hiertoe schijnen te minder termen te zijn, wijl hij ook als schout-bij-nacht nog voor f 3000 voorkomt. Sommige leden meenen bevendien, dat het regelmatig wezen zou, dat het tractement van den directeur-generaal in deszelfs geheel op dit art. gebragt werd, en de post van f 3000 op het 1ste art. der 4de afdeeling voor memorie worde uitgetrokken.

Art. 3. Men vraagt waarom, bij de omschrijving van dezen post, even als bij de andere hoofdstukken, het drukwerk niet met name vermeld wordt, daar er toch eene som van f 7000 voor uitgetrokken staat.

Art. 10. Wat beteekenen de hier gebragte restitutiën van gedane nitschotten? De toelichtende staten geven daaronder volstrekt geene opheldering.

Er komen hier, onder art. 2, eenige betrekkingen voor, welke men, naar gelang van de daaraan verbondene functiën, zeer hoog beloond acht, zoo als die van opzichter der model-kamer ad f 1500, concierge ad f 800, inspecteur der Ijshanen f 2200, inspecteur der maritime gebouwen f 2400, inspecteur der artillerie f 2600, examinator der zee-officieren f 1500; ook de post van schryfflooner ad f 20.000 komt verbazend hoog voor.

2de afd. Kosten, niet behoorende tot de marinedaangezegenheden. Vele leden betreuren, dat men eenen post van f 111.450, welke tot den bouw van nieuwe lichttorens en nieuwe licht-opstanden en tot verbetering der verlichting, worden geacht benodigd te zijn, voor memorie heeft moeten brengen. Zij wenschen te vernemen, of die daarstellingen zonder nadeel voor de scheepvaart uitgesteld kunnen worden, en of het niet verstandig zoudde zijn, om althans een gedeelte dier kosten op de tegenwoordige begrooting te brengen en daartoe op andere posten, bij voorbeeld, op die wegens aanbouw van groote en mindere vaartuigen, te bezuinigen.

Art. 1. Men heeft op deze begrooting geene voordragt gevonden wegens uitgaven voor standturen; men verlangt te weten waartoe dezelve betaald worden.

Art. 3. Men zag gaarne de onbepaalde uitdrukking: enz., in deze en andere artikelen voorkomende, wegvallen en door eenige meer bestemde vervangen. De omschrijving van dit artikel zal vollediger gesteld moeten worden, zoo men aanmerkingen van de zijde der rekenkamer wil voorkomen.

Afgescheiden van de loodskassen, bedoeld bij het algemeene reglement voor de loodsdiens, te vinden in het *Staatsblad* no. 21 van den jare 1835, meent men te weten, dat er een aanzienlijk algemeen loodsfonds bestaat. Men verlangt te vernemen, wat daarvan zij, op welke wijze dat fonds geadministreerd wordt en waartoe die gelden worden besteed; ook verlangt men te vernemen, tot welk einde de gelden worden aangewend, welke door den handel aan de loodsen betaald worden.

3de afd. Materieel der zeemagt. Art. 1. Onder opmerking, dat er in de laatste jaren, voor aanbouw

en onderhoud van schepen, meer dan f 2.000.000 toegestaan; wenscht men te vernemen welk gebruik er in het belang van de zeemagt van die aanzienlijke som is gemaakt? Ten aanzien van den staat der magazijnen, gedraagt men zich aan het verlangen, den aanvang van dit hoofdstuk te kennen gegeven.

Art. 2. Ook in verband met het denkbeeld van afschaffing van een of meerdere maritime etablissementen, verlangen sommige leden, dat de regering moge voortgaan om op dezen post verder te bezuinigen. Men acht denzelfden daartoe allezins vatbaar, dat daartoe ernstig behoort gewaakt te worden tegen de zoogenaamde *dagdleverij* op te werven, waartrent nog steeds klagen worden aangeheeren.

Art. 3. Sommige leden hebben opgemerkt, dat de aanhouden van jagten zeer kostbaar is; en dat, onder nadeel voor 's lands dienst, dezelve zouden kunnen gemist, en het getal der *verkwartaigen* zou kunnen verminderd worden.

4de afd. Personeel der zeemagt. Art. 1. De meerderheid der leden is van gevoelen, dat, in verhouding tot onze zeemagt, het getal der vlag-officieren te groot is. Wie is de admiraal der vloot?

Art. 3. Men wenscht te vernemen, of er geen mogelijkheid ondervonden wordt met betrekking tot de regeling van achterstallig verschuldigde soldij aan *matrosen*, en hoedanig die achterstallige gelden beheerd en verantwoord worden.

Art. 4. Men meent, dat dit onderdeel, als hoogst gewichtig, in het bijzonder aan de aanhoudende zijde der regering verdient te zijn aanbevolen.

Art. 6. De specificatie der kosten van voeding en onderhoud der *adelborsten* ontbreekt in den toelichtenden staat; men meent, dat, volgens de vereischten eener wel ingerigte administratie, deze kosten in den zelfden geheel op de begrooting behooren te worden verantwoord, en dat de bijdragen der *adelborsten* daartegen, op de begrooting der middelen, in omvang behooren te worden uitgetrokken.

5de afd. Even als vroeger is aangemerkt, behoort hier te worden gesteld: *Eenig artikel.*

6de afd. Pensioenen, enz. Art. 1. Men vraagt waartoe de geschreven staten, welke de begrooting vergezellen, gedagteekend zijn op 1 juli 1841, terwijl de vroeger overgelegde gedrukte staten gedagteekend zijn op 1 juli 1842? Men wenscht te vernemen, of de pensioenen en afloopende betalingen, alhier voorkomende, bereids zijn getoetst of nader getoetst zullen worden aan de bepalingen, in het Koninklijk besluit van 29 augustus 1842 verrat, en van waar op dit hoofdstuk zoo vele pensioenen voor vrouwen, weduwen en dochters, zelfs gehuwde dochters van zeelieden, worden aangetroffen, daar er immers een pensioenloos voor weduwen en weezen van zeelieden bestaat, waartoe men verplicht is bij te dragen.

Art. 2. De som van f 106.342.12, wegens afloopende betalingen, is niet opgenomen in den recapitulatien staat van dit hoofdstuk, waardoor het totale cijfer der pensioenen verhoogd is; men vraagt welke hiervan de reden is? Ook wenscht men te vernemen, waaraan op de afloopende betalingen voorkomen twee *lectors* in de *wis- en eeuwaartkunde*, respectievelijk te Amsterdam en Rotterdam, en of hier ook wel behoort de toelage van f 2000, aan den gewezen directeur van marine toegekend?

Eindelijk wenscht men, dat hier als herhaald worde beschouwd de aanmerking, bij het *vierte hoofdstuk* gemaakt, omtrent de noodzakelykheid eener herziening van de pensioenen, en om tusschen de verschuldende rangen meerdere gelijkmatigheid te brengen.

IXde Hoofdstuk A. Nationale schuld. Uit hoofde van het verband, waarin dit hoofdstuk staat met de voorstellen der regering omtrent de conversie der nationale schuld, hebben eenige afdeelingen gemeend te deliberatiën over hetzelfde, in afwachting van het nog niet aangeboden ontwerp, te moeten aankoude.

Men heeft overigens te dezer plaatse de klage herhaald over de onduidelijkheid en onvolledigheid der medegedeelde rekening, alsmede over het gemis van reeds bij de beantwoording der loopende begrooting toegezegde verantwoording van den staat B.

1ste afd. Interesten, enz. Art. 1. Volgens de der wet van 27 september 1841 zouden alle uitgestelde en onuitgelote kansbiljetten en uitgestelde schuld, ter gevolge van de wet ten vervroegden overgang in leveren, vernietigd moeten zijn; men vraagt of dit nog niet geschied is?

Men meent aan de regering in bedenking te moeten geven, of niet bij de wet zou kunnen bepaald worden, dat de coupons van verschillen renten, welke

aan de administratie-kantoren worden goedgeaan, jaarlijks aan het grootboek verantwoord zullen worden. Ten einde het rijk in het genot worde gesteld van de verjaarde en onafgehaalde renten; en voorts dat de verjaring zoo wel voor de certificaten als voor de inschrijvingen der renten op vijf jaren gesteld zal worden.

Wat den vorm betreft, oordeelt men, dat de interesten naar wettig in uitgaaf behooren te worden uitgetrokken, en de verjaarde renten daartegen in ontvang. Art. 2. Volgens de wet van 27 december 1840, betrekkelijk de daartelling eener schuld van f 18,000,000 a 5 pCt., mogt een derde van dat kapitaal niet vroeger worden uitgegeven dan in den loop van 1842, en voor zoo ver de behoefte der schatkist zulks alsdan vereischen en daarvan blijken zoude uit de mededeelingen en verrekeningen, te doen wegens den toestand van *lands financiën*, en hetgeen op de onzekere baten onvrijen of te goed gekomen is; dien ten gevolge achten sommige leden zich bezwaard om de aangevraagde sommen voor rentebetaling van voormeld gedeelte toe te staan, zoo lang hun niet van de noodzakelijkheid der uitgave uit de bedoelde mededeelingen en verrekeningen gebleken zal zijn.

Art. 3. Sommige leden oordeelen het ongeraden, om te rekenen op eene aflossing van het amortisatie-fundus, vooral bij het bestaan van deficits. Wil men het besluit van 1 juni 1830 als verbindend beschouwen, dan behooren ook de drie en een half percents amortisatie-syndicaat gedeeltelijk in 1845 te worden afgelost, en daarvoor de benodigde som op de begrooting te worden uitgetrokken.

Art. 5. Waar en op welke wijze worden de *dominiosrenten*, die voor kooprijksdienen, verantwoord en vernietigd? Men vraagt of het wel waarschijnlijk is, dat de staat *dominiosrenten* in betaling zal ontvangen, nu de vrijheid is gegeven om ook in geld te betalen, en dit effect boven part genoteerd is?

Volgens de opgave, voorkomende op pag. 29 van het gedrukte antwoord der regering op de vraagpunten over het wets-ontwerp tot goedkeuring van het tractaat, werd voor het totaal der schuld in *dominiosrenten* op ultimo december 1842 gesteld f 16,187,000; men verlangt de reden te vernemen van het verschil tusschen de opgave met het thans aangeduide cijfer?

Art. 7. Uit het hier gebezigde woord *hoogstens* zou men moeten afleiden, dat de regering zeker is, dat de lasten van schatkisbiljetten tegen 4½ pCt. in geen geval bezwaar zal ondervinden; zoo dit het geval is, moet men te vernemen, of dat effect dan niet eenige andere van de hermits uitgegeven, tegen eene lagere rente zou kunnen worden geplaatst?

Art. 12. In verband met de vermindering der renten onder art. 3 en 4 uitgetrokken, meenen sommige leden, dat hier de amortisatie van het kapitaal niet voor memorie had behooren te zijn gebragt.

Ten slotte zij nog aangemerkt, dat de aftrek wegens renten, ten laste van België komende, met de bepalingen van het tractaat in overeenstemming gebragt behoort te worden.

IXde Hoofdstuk B. Dep. van Financiën. 1ste afd.

Kosten van het dep. In het antwoord der regering op de bedenkingen omtrent de loopende begrooting, heeft men het uitzigt geopend, dat er eene algemeene organisatie van het departement zou plaats hebben, in verband met de opheffing van het voormalig amortisatie-syndicaat, zoodra men omtrent de behoefte van de dienst door de ondervinding zoude zijn voorgelicht.

Art. 2. Men heeft hier herhaald de algemeene aanmerking, vroeger gemaakt omtrent de kostbaarheid der administratie en het groot getal van ambtenaren en bedienden; men heeft doen opmerken, dat op dit artikel, buiten den secretaris-generaal, 95 bezoldigde gaaiende ambtenaren voorkomen; dat er buitendien voor maandgelde en schrijffloonen van geëmployeerden, eene som van f 68,214 wordt aangevraagd, en eindelijk, dat zich hieraan een getal aanstuit van 40 bedienden, zoo *kamerbewaarder*, *conciërges*, *boden*, *assistenten* en *knechts*, zoodat deze afdeeling alleen aan de schatkist meer kost dan de accijsen op de wikes, met inbegrip der opoosten, gerekend wordt naar op te brengen. Men wil hiermede intusschen niet verstaan hebben, dat het de bedoeling zoude zijn, om het getal der tractementen te verminderen, maar dat het getal der posten behoort te worden verminderd.

Men treft hier aan, onder de aflopende toelagen, eene post van f 500 voor een staatsraad in buitengewoon dienst, eene betrekking, welke, naar het schijnt, niet in aanraking met het departement kan bren-

gen; overigens meent men, dat deze toelage, even als alle anderen, vatbaar is om weggelaten te worden.

2de afd. *Kosten van administratie en nationale schuld.* Het alhier gebezigde woord *subsidie* heeft aanleiding gegeven tot de aanmerking, dat alle kosten voor de administratie van het grootboek op de begrooting der uitgaven behooren te worden gebragt, en de inkomsten, aan die administratie verbonden, onder de middelen behooren te worden uitgetrokken.

Men verlangt inlichting of de kosten op dit beheer, bij het bestaan van zoo veel administratie-kantoren, niet aanmerkelijk kunnen worden verminderd? Men wenscht te vernemen, welke toelage respectvelijk de algemeene besaamster en de agent van het ministerie van financiën te Amsterdam genieten, en of die betrekkingen niet voldoende met f 4000 zouden zijn beloofd?

Men meent, dat onder deze afdeeling ten onrechte is gebragt de toelage van een gewezen ambtenaar van het bijboek der nationale schuld te Brussel, en dat beter ware geweest hem voor pensioen in aanmerking te brengen. Overigens gedraagt men zich ten aanzien van de toelage, onder deze en de volgende afdeeling vermeld, aan de algemeene aanmerking, omtrent de toelage hierboven gemaakt.

3de afd. *Kosten van admin. der publieke schatkist.*

Art. 1. Algemeen is men van gevoelen, dat, nu de Belgische zaak is beëindigd, thans het tijdstip gekomen is, om de zoo omslagtige, geheel ondoelmatige en geen genoegzame waarborgen opleverende administratie der *publieke schatkist* op te heffen. Men oordeelt, dat de toevoeging van het rijks-kassierschap aan het departement van financiën niet behoort voort te duren, en de minister van financiën niet tevens de mandaten van betaling moet afgeven, en zelf betaalmeeester zijn; men verlangt te vernemen hoe ver men gevorderd is met de deliberatiën omtrent de toekomstige inrigting van dit beheer.

De belooning der agenten acht men te hoog, uit aanmerking van de aanzienlijke voordeelen, welke het bankierschap aan deze ambtenaren oplevert.

Sommige leden meenen, dat de toelagen, toegekend aan agenten, die vroeger ontvangers-generaal of partier zijn geweest, zouden behooren te worden ingetrokken, daar zij thans als rijks-kassiers worden bezoldigd.

Eenige leden hebben gewenscht eene specificatie te bekomen van de hier uitgetrokkene som van f 78,250.

Art. 2. Bijaldien de comptabiliteit der agenten beoordeeld wordt, zouden, naar het gevoelen van sommige leden, de betrekkingen van administrateur kunnen vervallen.

Het heeft bevreemding geboord, dat men de tractementen der administrateurs heeft verhoogd, en tevens dat de bezoldigingen en toelagen aan die ambtenaren zoo geheel onevenredig worden toegekend; waarom, bij voorbeeld, heeft de administrateur in Vriesland hooger tractement dan zijne ambtgenooten in Noord-Brabant en Gelderland? Men verlangt derhalve, bij vermindering, tevens eene meer evenredige bezoldiging.

4de afd. *Kosten van het muntwezen.* Terwijl men algemeen van gevoelen is, dat de hermaunting onzer afgesloten en besnoeide gedspecie elken dag meer dringend noodzakelijk, doch tevens, naar mate die afslijting en besnoeiing toenemen, iederen dag kostbaarder wordt, verlangt men, door de regering onderrigt te worden, hoe verre zij gevorderd is met de voorbereidende maatregelen, voor de invoering der nieuwe munt, en wat er is van het vergrooten of inrigten der gebouwen, en van het aannemen van materialen? Omtrent den toestand van het afzonderlijk fonds zal men, te gelijk met die der anderen, de nodige inlichtingen inwachten.

Art. 2. Hoe is het tractement van den eersten stempelsnijder, ad f 1600, onder de aflopende betalingen kunnen gebragt worden? Men verlangt eene opgave te ontvangen, hoeveel thans jaarlijks wordt gemaakt, zoo voor rekening van particulieren als voor het rijk.

Art. 6. Men vraagt of niet het tractement van den inspecteur eene verhoging heeft ondergaan? Voorts heeft men opgemerkt dat de *adviseur in schei- en werkkunde* bij het departement van binnenlandse zaken ook hier voor een tractement van f 1000 voorkomt. Men verlangt het gezamenlijk bedrag te vernemen van de belooningen, aan dien ambtenaar in onderscheidene betrekkingen toegekend.

Sommige leden zijn van oordeel, dat de administratie van den waarborg voor vereenvoudiging vatbaar is.

5de afd. *Directe belastingen, enz.* Artikel 1. aanzien van de toelagen vergelijke men met de algemeene aanmerking.

Algemeen oordeelt men, dat het getal der ambtenaren van de directe belastingen, in- en uitgaande rechten en accijsen voor vermindering vatbaar is. Wel verve dat de rigtige waarneming van de dienst daardoor benadeeld zou worden, gelooft men intendeel, dat, bij mindere omslagtigheid, de behandeling der zaken vereenvoudigd en bespoedigd zoude worden.

Bepaaldelijk is men van gevoelen, dat de betrekkingen van provinciaal inspecteur, welke ambtenaren thans niet veel anders zijn als eerste commissies van de gouverneurs, zeer wel zouden kunnen gemist of, bijaldien aan het vroeger genote dankheid, van de middelen aan de gouverneurs te ontvallen, gering, mocht gegeven worden, met de betrekking van directeur der belastingen zouden behooren vereenigd te worden. Sommigen meenen zelfs, dat de controleurs zouden kunnen gemist worden, wanneer men slechts voor het doen van goede keuzen bij de benoeming van ontvangers zorg wilde dragen.

Ten aanzien van de belooningen van de ambtenaren der directe belastingen, heeft men aangemerkt, dat dezelve, vooral in grootere steden, te hoog zijn gesteld. Men meent, dat in die belooningen eene te grote onevenredigheid en onzekerheid bestaat, omdat zij van de wisselvallige opbrengst der *leges* voor een gedeelte afhankelijk zijn. Men zou daarom beter achten, dat de *leges* in de schatkist wierden gestort en aan de ambtenaren eene niikeering *pro rata* geschiedde, hetgeen tevens veel regelmatig zoude worden geacht; andere leden dachten dat de opbrengst der *leges* geheel ten voordeele van het rijk zou moeten strekken en aan de ambtenaren een vast tractement toegelegd zou moeten worden.

Art. 2. Men heeft opgemerkt, dat deze post al wederom met f 6042 is verhoogd.

Eenige leden hebben verklaard de reden niet te kunnen beseffen, die de regering moege bewogen hebben om af te gaan van het, op het verlangen der Kamer voor 1841 genomen besluit, om geene inhouding van procenten toe te staan voor de percepsie van verhoogde opcenten. Zij meenen dat, indien de belastingsschuldigen door opcenten worden gedrukt, om in den nood van de schatkist te voorzien, de laatste daarvan dan ook het geheele bedrag behoort te genieten, en dat de ontvangers zich de onbeduidende meerdere werkzaamheden, welke uit die verhoogde heffing zouden kunnen voortvloeien, in het algemeen belang behooren te getroosten. Bij deze gelegenheid heeft men de overlegging verlangd van het tarief, naar hetwelk de onderscheidene ontvangers worden bezoldigd.

Art. 3. Uitgaande van de vooronderstelling, dat de arrondissements-inspecteurs zeer wel de functiën van verificateurs van de comptabiliteit zouden kunnen waarnemen, zoo als vroeger schijnt te hebben plaats gehad, moegen enkele leden, dat de betrekkingen van laatstgemelden kunnen gemist worden, waardoor aan de belanghebbenden ongerief en aan de schatkist uitgaven zouden bespaard zijn.

Art. 4. Men vraagt, welk het bedrag is der sleeploonen op de Waal; of de uitgetrokken som het geheel bedrag dezer kosten bevat, dan, of er nog van elders kosten goedge maakt worden; almede voor welken tijdkring het contract voor de sleepdienst met de stoomboot-maatschappij gestolen is, en welke bepalingen hetzelfde inhoudt?

Voorts is gevraagd, welke inkomsten hebben gehad de overwegingen der regering over de f 60,000, ten verleden jare aangekondigd?

Zoude de ontvangst der scheepvaart-regie niet kunnen plaats hebben door de rijks-ontvangers, in stede van door afzonderlijk daarvoor bezoldigde ambtenaren?

Art. 6. In welk verband staat deze post met de voorkomende onder de 2de afdeeling van het VIIIste hoofdstuk? Men zou verlangen daaromtrent inlichtingen te bekomen.

Art. 9. Men meent, dat er wel geen treffender bewijs kan geleend worden voor de gegrondheid der aanmerking, dat er te veel onderwerpen in één artikel vervat zijn, dan dit artikel, in hetwelk men b. v. *proces-kosten met daggelde van werkkunde*, *kosten van verificatie van maten en gewigten met kosten van passage der ambtenaren over de veren* vereenigd vindt.

Overigens zijn vele leden van meening, dat er geene volstrekte noodzakelijkheid bestaat, om de rijks-certificaten te behouden. Men zou hun ministerie geheel

kunnen missen, wanneer in belastingzaken dezelfde proces-ende als in gewone strafzaken werd gevolgd, en dienvolgens het openbaar ministerie met de vervolging belast werd. Behalve dat zulks om andere redenen wenschelijk werd geacht, zoude daarvan eene bezuiniging van ruim f 27,000 op dit artikel het gevolg wezen.

Art. 10. Men wenscht te vernemen, ten behoeve van welke ambtenaren de hier uitgetrokkene reis- en verblijfkosten moeten strekken.

6de Afd. Uit eenen dezer dagen door de regering medegedeeld staat blijkt, dat in de laatste jaren het hoogste bedrag der niet inkomende posten op de grondbelasting is geweest f 12,870, terwijl de raming hier beleept f 164,686. Men verlangt opgaaf, waaraan de sommen, het verschil uitmakende, zijn besteed. Overigens wordt opgemerkt, dat de omschrijving van dezen post niet juist overeenkomt met den inhoud der wet van 12 Juli 1821, bij welke de heffing is toegestaan.

7de Afd. Indirecte belast. Art. 1. Sommige leden meenen, dat, vermits de inspecteur-generaal der registratie thans als directeur der loterij fungeert, hieruit gunstigheid blijkt, dat eerstgemelde betrekking overbodig is enmitsdien zou kunnen vervallen.

Art. 4. Men heeft ontwaard, dat de kosten van vervolging en proces-kosten, die reeds bij de vorige begrooting eene vermeerdering hadden ondergaan, thans weder tot een verhoogd bedrag worden voorgedragen. Men begrijpt niet hoe de thans ingevoerde manier van procederen kan gezegd worden die verhooging noodzakelijk te maken, daar toch die manier reeds bestond, tijdens de laatste begrotingen zijn vastgesteld. Men verlangt alzoo nadere inlichtingen daaromtrent te bekomen.

Art. 7. Vele leden achten de bezoldiging van den ontvanger-generaal der loterij te hoog. Al wil men zelfs de helft van dat tractement voor bureau-onkosten en risico gesteld hebben, zoo zal hij toch hooger bezoldigd zijn dan een minister, waarvoor men geene redenen kent. Men heeft intusschen het verlangen te kennen gegeven, om eenigzins nader met den aard der functien en de verplichtingen van dezen ambtenaar bekend te worden gemaakt, en voorts om te vernemen of nog eenige andere belooning door hem genoten wordt, dan de hier uitgetrokkene.

8ste Afd. Adm. der Posten, enz. De dienst der posten ten platten laude laat, naar het gevoelen van sommige leden, veel te wenschen over. Op plaatsen waar geen distributie-kantoor gevestigd is, wordt de dien aanzien alles af van de meerdere of mindere voortvarendheid en gezetheid van gemeentelijke boden, die, veelal het afhalen van brieven als eene nevenzaak waarnemende, daaraan niet de zorg besteden, welke het belang van de dienst zou vereischen. Het meent men, dat in de verdeeling der bodenloopers meer verband zou kunnen gebragt worden en dat over het geheel hunne dienst meer ten gerijve van de ingezetenen zou kunnen geregeld worden. De oprigting van meer distributie-kantoren wordt mede door hen voor zeer wenschelijk gehouden. Zij gelooven, dat dit doel wel waardig is, om door de administratie, des noods met eenige opoffering van uitgaven, te worden bevorderd.

Meermalen heeft men geklaagd, dat de directoren der postkantoren zich inlaten met de bezorging van boekwerken [en ook van couranten en tijdschriften], en daardoor den gevestigden boekhandel benadeelen. Sommige leden verlangen, dat hiernaar onderzoek door de regering worde gedaan, ten einde dit misbruik, zoo het werkelijk bestaat, zonde kunnen geweerd worden.

Voorts wenscht men bij deze gelegenheid der regering in bedenking te geven, of niet aan de beide Kamers der Staten-Generaal vrijdom van briefport, zou behooren te worden toegekend. Uit een financieel oogpunt zou de zaak voor onverschillig kunnen gehouden worden, omdat toch alle briefporten reeds uit den post voor bureau- en locaal-behoefden der Staten-Generaal worden goedgedaan; doch hiernaan is eene verrekening verbonden, die zou kunnen vermeden worden; terwijl het ook meer eigenaardig schijnt, daar zoo vele anterieuren vrijdom genieten, dat de Staten-Generaal die zelve van staat daarvan niet verstoken blijven.

9de Afd. Kosten van het Kadaster. Art. 1. Terwijl men zich vult, dat de toegezegde reorganisatie van het kadaster spoedig plaats zal hebben, vraagt men der regering, of de provinciale bewaarders van het kadaster, die voorzeker weinige werkzaamheden te verrigten hebben, niet zonden kunnen gemist en hunne betrekkingen met andere vereenigd worden? Het toezigt over de provinciale bewaarders, welke instandhouding door de provincie wordt geacht, zonde dan, onder de bevelen van de gouverneurs, aan eenen controleur of eersten boekhouder kunnen toevertrouwd worden.

10de Afd. Domeinen, enz. Art. 1. Men verlangt, dat de verkoop van domeinen zoo veel mogelijk bespoedigd worde, daar deze gronden in handen van particulieren doorgaans veel meer winstgevend worden. Men meent, dat die verkoop wel eens schipbreuk geleden heeft ten gevolge van te hooge schatting van de waarde der domeinen; doch men vertrouwt, dat de administratie thans daaromtrent beter ingelicht zal zijn, en dat alzoo een hinderpaal uit den weg zal geruimd wezen, welker

voorduring het vermoeden zou doen ontstaan, dat men dezelve als een middel wilde gebruiken, om het beheer der domeinen op den ouden voet te bestendigen. Ook verlangt men, dat aan de regering aangeprezen zij, om, bij de keuze der plaatsen waar de verkoop geschieden zal, het gerief van de ingezetenen in acht te nemen: men meent, dat te dien opzigt niet altoos op eene doelmatige wijze is te werk gegaan en dat zulks op de bedongen prijzen van invloed zal geweest zijn.

Door sommige leden is het verlangen geuit, om te bekomen eene opgaaf van de onverkochte domeinen en van de waarde, waarop zij getaxoord zijn.

11de Afd. Pensioenen, enz. Art. 1. Men zou verlangen te ontvangen eenen speciefken staat van de hier in massa gebragte pensioenen, met opgave tevens of dezelve bereids getoetst zijn aan het koninklijk besluit van 29 augustus 1842, dan of zulks nog zal moeten plaats hebben.

Art. 3. Men vergelijke het aangeteekende op art. 2. afd. 6, hoofdst. II, hetwelk ook te dezer plaatste toepasselijk is. (Vervolg hierna.)

Ingezonden stukken.

Aan de Redactie der Arnhemse Courant.

Be feiten omtrent het door ons in het nummer uwer courant van den 9den april II. geplaatste, wegens de toegestane verveening van den Amstelveenschen Middelpolder, door het Nederlandsche Nieuwsblad van den 13den II. geheel erkend zijnde, met bijvoeging, evenwel, dat het gevoelen tegen de verveening, bij den raad van state niet eensstemmig was, wilken wij met een enkel woord het bezadigde, regtliovende Nederlandsche publiek inlichten.

1°. Hoe het Nederlandsche Nieuwsblad niets afdoende argumenten gebrakt, om de concessie te justificeren, als, bij voorbeeld, de waarde van den heer VAN DAM VAN ISSELT. Wie zoude Zijn WelEd. Geb. verdiensten willen ontzeggen? Wie zoude niet gaarne hulde doen aan deszelfs belangeloozen ijver, in het jaar 1830 en 1831 zoo uitnemend getoond? Wie zoude niet met ons instemmen, dat de heer VAN DAM allen lof verdient, van zoo dikwerf in 's lands vergaderzal de taal der waarheid, der afkeuring te hebben doen hooren: dit erkennen wij zeker met een aangename gevoel, dan de minister van binnenlandsche zaken dien volksvertegenwoordiger onder de oppositie ziet. Maar voor die persoonlijke verdiensten pasten dan ook persoonlijke belooningen, als daar zijn ridder-orden, enz. Wij verklaren ronduit niet te begrijpen wat deze uitweiding over 's mans verdiensten met de verleende concessie gemeens heeft, waar derden bij betrokken zijn en belang bij hebben.

2°. Beschouwt en verdedigt het Nieuwsblad de concessie uit een regtskundig oogpunt, en daaryoor haalt het aan de grondwet en het burgelijk wetboek. Hierop zij het ons vergand, dat alleen te repliceren, dat wij de in ons belang zijnde art. niet in eene courant schrijven, maar zoo noodig, den competenten regter zullen voorleggen.

Het Nieuwsblad verkeert in eene jammerlijke dwaling, of het heeft niet willen lezen wat er stond in de Arnhemse Courant van den 9den dezer. Wij hebben noch eeroovend voor den heer VAN DAM, (dien de minister plezier wilde doen) gesproken, noch beweerd, dat de concessie wederregtelijk ware. Wij hebben alleen gezegd hetgeen, zonder namen, dezer dagen ook zoo te regt door de Tijdsgevoel is aangemerkt geworden, dat het onzes inziens verkeerd was het centraal gezag te verlammen, de adviezen van polder-besturen niet te lezen, de welmeenende en der zaken kundige stem van het bestuur der stad Amsterdam niet te hooren, de opinie van gedeputeerde staten van Noord-Holland op zijde te schuiven; en eindelijk hebben wij gevraagd, wat nut levert het bestaan van eenen staatsraad op, indien tegen deszelfs advies wordt gehandeld? en waarvan het Nieuwsblad zelf zegt, dat de minister (zoo het schijnt?) zich over deszelfs gevoelen heenzette; is dit niet, gelijk hetzelfde Nieuwsblad zegt over den minister, juist van de leden van den raad van state stroo-mannen maken? Men kan aan de verleende concessie wel een glimp van nuttigheid en voordeel geven en daartoe spreken, dat het voor den armen dagloner beter zij en dat de schrale weilanden welras (NB. voor voor 40 jaren is de concessie verleend) in boomrijke beemden worden herschapen; men moge beweren dat de verveening gewenscht wordt, wij antwoorden hierop alleen, dat dit alles onbeschamde onwaarheid is, en indien de redactie van het Nieuwsblad zulks maar heeft overgenomen van dezen of genen inzender, zonden wij haar in bedenking geven, de deswege ingewonnen berichten bij den minister van binnenlandsche zaken eens in te zien, het publiek mede te deelen, en, zoo zij zulks niet herroep, moeten wij twijfelen aan derzelve liefde om waarheid, alleen de waarheid, maar ook de geheele waarheid te zeggen.

Op de aanmerkingen van het Nieuwsblad, dat het onedel zoude zijn sommige woorden half uit te schrijven, half door punten te teekenen, waaruit het resultaat trekt, dat de schrijver M. N. niet ruit durfde zeggen wat hij nogtans wilde, dat er uit gelezen en geloofd zoude worden — hebben wij eene tegenaanmerking, en wel, dat het ons verhoegt, dat het Nieuwsblad dit zoo dadelijk heeft begrepen. Wij kunnen er niets onedels in vinden, (en alle waarheid mag niet gezegd worden, zie art. 367 en 370 van het Code Penal) zoo te deklaren, dat zij door hen, voor welke het geschreven is, verstaan worde, zonder daarom alle sch... dingen ronduit bij den waren en geheelen naam te noemen, en hiernaede eindigende,

verklaren wij op alle de zoetsappige en dan eens enkele hoorlijke art. van het Nieuwsblad niet yeder te zullen antwoorden. — Over de waarde en de verdiensten van hetzelve oordeeld een enkele lezer, dien dit Maas in handen komt.

21 april 1843

M. N.

Advertentien.

Voorlooptige Bekendmaking.

In den maand Junij aanstaande de dagen van inzet en toetsing nader te bepalen, zal, te Eck en Wiel, worden verkocht:

Het oud ABELLIJK LANDGOED, den HOOGEN HULL, bestaande in eene HEEREN-HUIZINGE, met daarbij behoorende GEBOUWEN en TUILNEN, alleraangenaamst en vrij van overstroming gelegen te Eck en Wiel, aan den Zandweg van Lienden op Maurik, en in de nabijheid der route van Amerongen op Tiel; BOOMGAARDEN, BOUW- en WEELANDEN, welig HOUTGEWAS, en BOUWMANS-WONING; alles zoo annex, als op geringen afstand van de Heeren-Huizinge; voorts een UITERWAARD op Ingen; te zamen ter grootte van circa 50 Bunders.

Deswege onderrigt te bekomen bij den Notaris W. S. G. T. POST, en bij A. FERBRUGH RZOON, te Eck en Wiel.

§ § § Een jong ARCHITECT, die, van zijne jeugd af, de Bouwkunde Theoretisch en Practisch heeft beoefend, en thans in eene der grootste Steden van ons Rijk als eerst Opzigtter werkzaam is, wenscht, om bijzondere redenen, zich te verplaatsen.

Derhalve biedt hij zich op zeer billijke voorwaarden aan, om, voor een bejaarden Architect in eene Provincie-Stad deszelfs werkzaamheden waar te nemen, of wel als Opzigtter bij een particulier Architect, Aannemer of Timmerman; bij voorkeur in zoodanig geval, waarin hij het vooruitzigt heeft zich in eener opgenoemde betrekkingen te kunnen associëren of wel dezelve met eer tijd op te volgen.

Adres, onder letter E. T., met franco-brieven, bij den Boekverkooper K. FUHRI, te 's Gravenhage.

De Ondergeteekende berigt haren ge-eerde Begunstigers, dat zij heden de nieuwe Modellen van HOEDEN, MUTSEN en meer andere ARTIKELEN ontvangen heeft, benevens het Depot van VICTORIA-CORSETTEN. Metwelk zij UEd. hierdoor minzaam ter kennis brengt, en zich daarmede gunstig aanbeveelt.

De Wed. A. E. EPKE.

* * Bij J. F. THIEME, te Nijmegen, is van de pers gekomen:

DEKBEEDEN

VAN EEN

OUDE SOLDAA

OVER EEN

ZUINIGER EN DOELMATIGER ZAMENSTELLING

VAN EEN

NEDERLANDSCHE LEGER,

in gr. 8vo. met 5 Tabellen.

Deze belangrijke brochure is in alle Boekwinkels voor f 1.25 te bekomen.

* * W. VAN BOEKEREN, te Groningen, heeft uitgegeven en alom verzonden:

I. ALGEMEENE GESCHIEDENIS DER WERELD, door Mr. A. W. EN-ELEN, Derde deel, Nieuwe Geschiedenis, 2de stuk. Tot aan de Fransche omwenteling, f 2.80.

II. Het-MENSCHELIJK HART en deszelfs BEPROEVINGEN; door Mis. BRAY; 2de en laatste deel, met vignet f 2.50.

III. Een VWOORD, aan de Kerk der Hervormde Gemeente in Nederland, door J. VAN DER LINDEN, Predikant te Kantens. f 0.90.

NEDERLANDSCHE STOOMBOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienst voor de Maand April 1843.
Van Rotterdam naar Arnhem: elken Dingsdag en Zaterdag, des morgens 6 ure.
Van Arnhem naar Kouven, Ments en Mandel: elken Dingsdag en Zaterdag des middags omstreekt 3-ure.
Van Arnhem naar Rotterdam: elken Maandag en Donderdag des morgens ten 9de ure.
Nadere informatie, bij den Agent te Arnhem, F. BLECKMANN.

Marktprijzen

Nijmegen, 24 april 1843.

Heezer de Inlandsche en Cleefse Tarven van f 1.25 naar kwaliteit traag afging, was de Hooglandse van f 9 a f 9.50 begeerd. — Rogge zeer slap, van f 7.30. — Gerst ging goed af, Winter- f 4.60 a f 4.70, Zomer- f 4.30 a f 4.60. — Boekweit in een degen f 6.70. — Haver als voren, f 2.40 a f 3.25.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 25 April 2 El 2 Pahn 5 Duim; gew. 0 Duim; gev.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.